

พฤติกรรมทางจริยธรรม ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ

สิ่งที่พึงปฏิบัติ

ตรงต่อเวลา ทำงานตามหน้าที่
ส่งงานตามกำหนด

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

เลือกปฏิบัติ ขาดความเป็นกลาง

ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติ
ไม่เอาर्डเอาเปรียบผู้อื่น

มาสาย ลา/ขาดงานบ่อย
ทำให้งานล่าช้า

ไม่เรียกรับผลประโยชน์หรือผลตอบแทน

นำรถทางราชการมาใช้ในเรื่องส่วนตัว

ยึดมั่นในความถูกต้อง
กล้าหาญ ไม่เกรงกลัวอิทธิพล

พูดจาไม่สุภาพ หรือปฏิบัติไม่ดี
กับประชาชนผู้ใช้บริการ

แนวปฏิบัติข้อควรทำ และไม่ควรทำ (Dos and Don'ts)
ในการประพฤติตนทางจริยธรรม กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีบทบาทภารกิจในการให้บริการกับกลุ่มเป้าหมายที่ประสบปัญหาทางสังคม กลุ่มเปราะบาง กลุ่มชาติพันธุ์ และประชาชน ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่หรือการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพเจ้าหน้าที่ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ต้องมีจิตสำนึกที่ดี กระทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม เสียสละและมุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีความประพฤติดี สำนึกในหน้าที่ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดทำแนวทางการปฏิบัติข้อควรทำและไม่ควรทำ (Dos and Don'ts) ในการประพฤติตนทางจริยธรรม โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติงานอยู่ และเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจ ประมวลจริยธรรม และข้อกำหนดจริยธรรมของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงาน ก.พ. เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตน และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีรายละเอียดดังนี้

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
○ ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	<ul style="list-style-type: none"> ✔ แสดงออกถึงความภาคภูมิใจในชาติ รักษาผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติเป็นสำคัญ ✔ ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมาย ✔ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และเคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา รวมทั้งปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณีที่ดีงามของสังคม ✔ แสดงออกถึงความเคารพเทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ✔ สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ✘ แสดงออกในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม รวมทั้งกระทำการอื่นเป็นการให้ร้าย หรือสร้างความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ✘ แสดงการกระทำอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ข้อไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✔️ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดทางราชการและประชาชน ✔️ อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการจนงานสำเร็จถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบมาตรฐานของงานและจรรยาบรรณวิชาชีพ ✔️ ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในวิชาชีพตามหลักเกณฑ์ และหลักวิชาการอย่างตรงไปตรงมา ✔️ ในกรณีที่ต้องสั่งราชการ ในเรื่องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการด้วยวาจาให้ผู้ได้บังคับบัญชาเสนอความเห็นเป็นหนังสือ เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาทบทวน และสั่งการต่อไป ✔️ รักษาข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลความลับของทางราชการ ✔️ ให้คำปรึกษาแนะนำผู้อื่นด้วยความซื่อสัตย์ และให้ข้อมูลรายละเอียดที่ถูกต้องสมบูรณ์เพียงพอ และครบถ้วน ✔️ ปฏิบัติงานโดยใช้คอมพิวเตอร์สำนักงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งประยุกต์ใช้ซอฟต์แวร์เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมในการปฏิบัติงานหรือให้บริการประชาชนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จอย่างสะดวกรวดเร็ว ✔️ ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบตามกฎหมาย โดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน 	<ul style="list-style-type: none"> ❌ ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำการที่งมงายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของเจ้าหน้าที่อื่น ❌ ใช้ดุลพินิจ และตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่จากอคติส่วนตัว ❌ นำข้อมูลสำคัญ หรือข้อมูลความลับของราชการไปใช้เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้อง ❌ เข้าเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมขณะปฏิบัติหน้าที่ไม่รอบคอบขาดความระมัดระวัง จนเกิดการกระทำละเมิดการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมาย ❌ ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ (ต่อ)</p>	<p>✔️ รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมรับการตรวจสอบ และรับผิดในผลของการปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่อง หรือข้อผิดพลาดขึ้น ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยพลัน</p>	<p>❌ เลี้อยและ/ หรือปฏิเสธ ความรับผิดชอบ กล่าวโทษผู้อื่น เมื่อเกิดข้อผิดพลาด</p>
<p>○ กล้าตัดสินใจ และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม</p>	<p>✔️ กล้ายืนหยัดในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง ตามจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการและประชาชน</p> <p>✔️ ยกย่อง ให้รางวัล แก่ผู้กระทำ ความดี และกล่าวโทษผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสมเป็นธรรม</p> <p>✔️ กล้าแจ้งเหตุ หรือร้องเรียนในกรณี que พบเห็นการกระทำผิด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ โดยเปิดเผยการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ</p> <p>✔️ ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้ง คำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย</p>	<p>❌ ปล่อยปละ ละเลยต่อการทุจริตที่มาจากอิทธิพลใด ๆ ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน</p> <p>❌ หลีกเลี่ยง กฎหมาย หรือใช้ช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อเพื่อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น</p>

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ</p>	<p>✔ มุ่งมั่น เสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน</p> <p>✔ มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สินทรัพยากร สิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของทางราชการ</p> <p>✔ รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ ตามกฎหมาย และระเบียบ</p> <p>✔ ปฏิบัติตามมาตรฐานทางกฎหมาย คู่มือ และแนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน</p>	<p>✘ กระทำการ หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดที่มีความขัดแย้งหรือขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่กับประโยชน์ส่วนตน</p> <p>✘ ใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการของขวัญ รางวัล หรือประโยชน์รูปแบบใด ๆ เพื่อตนเอง หรือผู้อื่น</p> <p>✘ ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตนเอง มากกว่าคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ</p>
<p>○ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน</p>	<p>✔ ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล</p> <p>✔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และรักษาคุณภาพงาน หรือการให้บริการตามมาตรฐานวิชาชีพ หรือหลักกฎหมายโดยใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ และประโยชน์ ที่ทางราชการจัดให้ด้วยความสุจริต ประหยัด และคุ้มค่า</p> <p>✔ ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการทำงาน และเป็นข้อจำกัดต่อการให้บริการประชาชน</p>	<p>✘ ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล ต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ</p> <p>✘ ปล่อยปละ ละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่</p> <p>✘ ปล่อยปละ ละเลย หรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นความเดือดร้อนของประชาชน เลือกปฏิบัติ หรือปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม</p> <p>✘ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า หรือไม่โปร่งใส และไม่คำนึงถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน</p>

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (ต่อ)</p>	<p>✔ มุ่งพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยแสวงหาความรู้ และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และนวัตกรรม รวมทั้งประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม ในการปฏิบัติงาน หรือให้บริการ ประชาชน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะดวก รวดเร็ว และประหยัดมากขึ้น</p> <p>✔ เชื่อมมั่นในระบบการทำงาน เป็นทีม รับฟังความคิดเห็น ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ</p> <p>✔ มีความสามัคคีในการปฏิบัติงาน รักษาสัมพันธภาพในการปฏิบัติงาน กับผู้ร่วมงาน</p> <p>✔ มุ่งบริการประชาชน และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ของประชาชนด้วยความเป็นธรรม และรวดเร็ว เสมอภาค และเคารพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์</p> <p>✔ จัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ ต้องคำนึงถึง คุณ ภาพ ชี วิ ต ที่ เป็น มิ ต ร ต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>✔ มีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการ รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งจะ ตอบคำถาม ชี้แจง และอธิบาย เหตุผล ให้แก่ประชาชน หรือผู้รับบริการอย่างเต็มที่ และเต็มกำลังความสามารถ</p> <p>✔ จัดสภาพแวดล้อม และเตรียม ความพร้อม ด้านบุคลากร ทรัพยากร เพื่อให้เอื้ออำนวย ต่อการทำงานให้สำเร็จ</p>	<p>✘ ปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติ ไม่เต็มใจในการให้บริการ ปกปิด ปิดเป็นข้อเท็จจริงของข้อมูล ข่าวสาร ที่ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อ ขอรับข่าวสาร</p> <p>✘ ใช้อำนาจบังคับ หรือแสดง พฤติกรรมที่ก่อให้เกิด ความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็น การกีดกันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่นให้ปฏิบัติตามความต้องการ ของตน โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้อง ชอบธรรม และประโยชน์ของ ทางราชการ</p> <p>✘ ยุยงให้เกิดความขัดแย้ง เกิดความแตกแยก ก่อให้เกิด การขาดความสามัคคี ในการปฏิบัติงานร่วมกัน</p> <p>✘ ขัดขวางการเปลี่ยนแปลง หรือพัฒนาหน่วยงานให้ดีขึ้น</p> <p>✘ ขาดการเรียนรู้ในการปรับปรุง การทำงาน รวมทั้งต่อต้าน กระบวนการทำงานใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน หรือให้บริการ ประชาชน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น</p>

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ</p>	<p>✔️ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม เที่ยงธรรม และเท่าเทียมต่อเพื่อนร่วมงาน และผู้ให้บริการ</p> <p>✔️ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเสรีภาพของบุคคล</p> <p>✔️ ให้บริการ และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ผู้รับบริการโดยมีอัธยาศัยที่ดี</p> <p>✔️ ในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน หรือมีเหตุจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติต่อกลุ่มที่ควรได้รับความคุ้มครองอย่างมีเหตุผล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เช่น เด็ก สตรีมีครรภ์ ผู้สูงอายุ คนพิการ หรือผู้ด้อยโอกาส หรือประชาชนผู้อยู่ห่างไกล และเดินทางลำบาก โดยต้องชี้แจงอธิบายความจำเป็น ให้แก่ผู้รับบริการคนอื่น ๆ ที่รออยู่ให้รับทราบทั่วกัน</p> <p>✔️ ให้ข้อมูล ข่าวสารแก่ประชาชนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ทันสถานการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงอย่างทั่วถึง</p> <p>✔️ ไม่ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัว</p>	<p>❌ ปฏิบัติหน้าที่โดยใช้อคติและนำความรู้สึกส่วนตัวมาใช้ในการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องต่าง ๆ</p> <p>❌ เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ หรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา หรือความคิดเห็นทางการเมือง</p> <p>❌ ปฏิบัติหน้าที่โดยเอื้อผลประโยชน์พิเศษ ช่วยเหลืออุปถัมภ์ให้แก่ญาติ พี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณ</p> <p>❌ ใช้ตำแหน่งหน้าที่ เรียก รับ ยอมจะรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนเสนอให้ หรือรับของขวัญใด ๆ ในรูปแบบของเงินสด หรือเทียบเท่า การดูแลต่าง ๆ</p>

หลักการ	ข้อควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<p>○ ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ</p>	<p>✔ ดำรงตนเป็นข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพ มาใช้ในการดำเนินชีวิต</p> <p>✔ ปฏิบัติหน้าที่และดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด ไม่เอาเปรียบผู้อื่นไม่เบียดเบียนธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>✔ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ในระบอบประชาธิปไตย เคารพต่อกฎหมาย หลักทางศีลธรรม จริยธรรม ศาสนา มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี อันดีงามของสังคมไทย</p> <p>✔ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับ ต้องสนับสนุนส่งเสริม และยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ ความสามารถ และขยันขันแข็ง ตามระบบคุณธรรม</p> <p>✔ วางตัวเป็นกลางทางการเมือง</p> <p>✔ ภาคภูมิใจในความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีศรัทธา และเคารพต่อวิชาชีพของตน ประพฤติให้เป็นที่ยอมรับ เชื่อถือ และศรัทธาของประชาชน</p> <p>✔ แต่งกายสุภาพเรียบร้อย เป็นแบบอย่างที่ดีกับประชาชน และรักษาวัฒนธรรมประเพณี อันดีงามของไทย</p>	<p>✘ ปฏิบัติชั่ว ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี</p> <p>✘ หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือผู้บังคับบัญชา ในส่วนราชการเลือกที่รักมักที่ชัง ใช้ระบบอุปถัมภ์ ในการให้คุณ ให้โทษ</p> <p>✘ กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียเกียรติคุณ ศักดิ์ศรี และชื่อเสียงแห่งอาชีพ</p> <p>✘ เผยแพร่ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมทางระบบคอมพิวเตอร์ ในทางการละเมิด ศีลธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี และกฎหมาย สร้างความเสียหายแก่ชื่อเสียงทรัพย์สินของตนเอง และทางราชการ</p> <p>✘ เผยแพร่สื่อลามก อนาจาร การส่งต่อจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ที่เป็นการรบกวน สร้างความรำคาญ หรือเป็นการโฆษณาสินค้า หรือบริการ นอกเหนือจากที่ราชการกำหนด</p>